

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: M. Z.
trvale bytem

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 7. 2018, č.j. RN- 630 815 6008-47091-TM

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Ostravě brojil žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 7. 2018, č.j. RN- 630 815 6008-47091-TM (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 5. 2018, č.j. R-29. 5. 2018 – 428/630 815 6008 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byla zamítnuta žádost o přiznání invalidního důchodu.

2. Prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Vsetín (dále jen „OSSZ Vsetín“) ze dne 2. 5. 2018, podle něhož z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pracovní schopnost žalobce o 25%.
3. Krajský soud v Ostravě postoupil žalobu usnesením ze dne 10. 10. 2018, č.j. 18 Ad 31/2018-9, které nabylo právní moci dnem 2. 11. 2018, k vyřízení Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) jako soudu místně příslušnému, neboť žalobce má bydliště na území Slovenské republiky.

II. Napadené rozhodnutí

4. V námitkovém řízení byl vypracován žalovanou nový posudek o invaliditě žalobce ze dne 11. 7. 2018. Lékař žalované vycházel z toho, že žalobce trpí diabetem mellitus 2. typu na dietě a léčích bez uvedených dia komplikací, st.p. dekompenzaci nemoci v 2/2018, se změnou medikace na inzulin, dále gonartrózou vpravo bez uvedení stupně postižení, st.p. distorsi kolene vpravo v prosinci 2016 a po artroskopické parciální menisektomie kolene vpravo. Žalobce byl posuzován jako skladník, vyučený malíř.
5. Podle závěrů posudku lékařky žalované byla rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce podle lékařky žalované je zdravotní postižení uvedené v kapitole IV (poruchy endokrinní, výživy a přeměny látek), položce 2b (diabetes mellitus s lehkým funkčním postižením) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. Jednalo se o lehké funkční postižení bez dia komplikací s kolísáním hodnot glykemií, bez klinicky závažných hypo či hyperglykemií. Co se týká postižení pohybového aparátu, poukázala lékařka žalované na ortopedický nález na koleni (distorse pravého kolene), které je málo posudkově významné stejně jako ostatní postižení. Pokles pracovní schopnosti byl stanoven na 25 %.
6. Zdravotní stav žalobce byl hodnocen jako stabilizovaný, neprokázalo se zhoršení nálezu. Lékařka žalované dospěla k závěru, že posudek OSSZ Vsetín ze dne 2. 5. 2018 lze potvrdit jako správný. Z uvedených důvodů byly námitky žalobce zamítnuty jako nedůvodné a prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno.

III. Žaloba

7. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce uvedl, že považuje napadené rozhodnutí za nesprávné proto, že nebyl pozván k projednávání námitek. Posudkoví lékaři v námitkovém řízení učinili závěr, aniž by podrobněji zkoumali jeho zdravotní stav a neměli tak možnost si ho prakticky ověřit.
8. Žalobce má k dispozici další lékařské zprávy, které potvrzují zhoršení jeho zdravotního stavu, má problémy s ledvinami a dále má ortopedické obtíže. Toto však žalovaná při svém rozhodování nebrala v potaz a jeho zdravotní stav hodnotila neúplně. Proto bylo napadené rozhodnutí vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci.

9. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc byla vrácena žalované k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalované

10. Žalovaná ve svém vyjádření poukázala na posudek OSSZ Vsetín ze dne 2. 5. 2018 a dále posudek lékařky žalované z námitkového řízení ze dne 11. 7. 2018, které se shodují v závěru o poklesu pracovní schopnosti žalobce i ve stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Žalovaná považuje uvedené posudky za objektivní.
11. Dále žalovaná poukázala na to, že posouzení zdravotního stavu žalobce bylo provedeno výhradně podle českých právních předpisů, neboť nebyla v příloze VII nařízení EP a Rady (EU) č. 883/2004 uznána žádná shoda s předpisy jiných členských států.
12. Žalovaná navrhla vypracování posudku Posudkové komise MPSV a dále doplnění dokazování tímto posudkem. Za stávajícího zjištěného skutkového stavu navrhla, aby byla žaloba zamítnuta.

IV. Řízení před krajským soudem

13. V průběhu řízení krajský soud rozhodl o návrhu žalobce na ustanovení zástupce z řad advokátů usnesením ze dne 17. 1. 2019, č.j. 33 Ad 28/2018- 24, jímž byl tento návrh zamítnut. Dále vyžádal správní spis žalované včetně připojené zdravotní dokumentace žalobce a také správní spis žalované.
14. Ze **správního spisu** žalované vyplývají následující skutečnosti. Žádost o invalidní důchod byla podána dne 9. 4. 2018, posudek OSSZ ve Vsetíně ze dne 2. 5. 2018, přičemž jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl stanoven diabetes mellitus II. typu s lehkým funkčním postižením s poklesem pracovní schopnosti při horní hranici procentního rozpětí o 25 %. Při posudkovém hodnocení byla zohledněna dělnická profese klienta. Rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla kvalifikována podle kapitoly IV (poruchy endokrinní, výživy a přeměny látek), položce 2b (diabetes mellitus s lehkým funkčním postižením) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. Ze záznamu o posudkovém jednání OSSZ Vsetín je patrné, že žalobce byl přítomen u jednání posudkové lékařky a byl vyšetřen.
15. Krajský soud dále nechal vypracovat posudek Posudkové komise MPSV, pracoviště v Brně (dále jen „PK MPSV“) ze dne 24.5.2019. Posudková komise zasedala ve složení předsedkyně komise a další lékařky z oboru interního lékařství. Posudková komise jednala v nepřítomnosti žalobce, který nebyl k jednání PK MPSV pozván. Vycházela

přitom z podkladové dokumentace obsahující nálezy diabetologické z roku 2018, ortopedické z roku 2017 až 2016, lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k výkonu práce, a konečně lékařských nálezů doložených k žalobě (oční nálezy MUDr. H. z roku 2018, nefrologický nález, diabetologický nález MUDr. B. ze září 2018 a března 2019 a neurologické nálezy z roku 2019). Žalobce byl posouzen jako kvalifikovaný dělník.

16. Podle posudkového hodnocení PK MPSV je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je cukrovka druhého typu původně na dietě a perorálních antidiabetikách s nadváhou, na léčbě neuspokojivě kompenzovaná. Proto byl přidán od června 2017 do medikace perorálními antidiabetiky na polední dávku inzulin s efektem. Co se týká souvisejících efektů diabetu, počínající diabetická nefropatie nemá vliv na pokles pracovní schopnosti. Stran neurologického postižení není dán motorický deficit horních ani dolních končetin. Na dolních končetinách udávaná pohmatová námahová bolestivost lýtek byla hodnocena jako senzitivní forma diabetické polyneuropatie, nikoliv jako závažná diabetická polyneuropatie s motorickým deficitem. Jde o incipientní diabetickou komplikaci bez dopadu na míru poklesu pracovní schopnosti žalobce.
17. Celkově PK MPSV stran rozhodujícího zdravotního postižení uzavřela, že jde o lehké funkční postižení s incipientními diabetickými komplikacemi (nefrologickými a neurologickými) bez závažnějšího funkčního dopadu na pokles míry pracovní schopnosti, které lze hodnotit ve středu procentuálního rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti pro dané postižení (15 – 25 %). Ohledně úrazu pravého kolene v prosinci 2016 PK MPSV uvedla, že pooperační stav je po ortopedických kontrolách trvalý, možnost dalšího zlepšení se nepředpokládá. Žalobce chodí bez opory, není prokázána nestabilita kolene a není třeba kompenzační pomůcky. Postižení nedosahuje na stupeň invalidity. Kompenzovaná hypertenze a nadváha bez léčby rovněž nedosahují posudkové relevance. Z uvedených důvodů PK MPSV uzavřela, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav lze kvalifikovat jako diabetes mellitus s lehkým funkčním postižením podle kapitoly IV., (poruchy endokrinní, výživy a přeměny látek), položce 2b (diabetes mellitus s lehkým funkčním postižením) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb.
18. Krajský soud nařídil jednání, které se uskutečnilo dne 15. 10. 2019 v neomluvené nepřítomnosti žalobce a za přítomnosti zástupkyně žalované. Krajský soud shrnul obsah soudního a správního spisu a provedl dokazování posudkem PK MPSV ze dne 24. 5. 2019. Po vyslechnutí konečného návrhu žalované soud po následném přerušení jednání vyhlásil rozsudek.
19. Žaloba **není důvodná**.
20. Právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění, které ve znění platném a účinném po 31. 12. 2009 upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě

poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován. Podle ustanovení § 39 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění platí, že za stabilizovaný zdravotní stav [odstavec 4 písm. b)] se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.

21. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné po 31. 12. 2009 platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, čj. 6 Ads 99/2011-43, přístupný na www.nssoud.cz). Jsou-li v posudkových hodnoceních zdravotního stavu rozpory, může je krajský soud v rámci doplňování zjišťování skutkového stavu řešit i porovnáním tzv. srovnávacího posudku PK MPSV (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, čj. 6 Ads 12/2013-22, přístupný na www.nssoud.cz).
22. Náležitosti posudku upravuje s účinností od 1. 1. 2010 v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, procentní míry poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce,

jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Rozhoduje-li pak žalovaná o odnětí či snížení důchodové dávky, musí v odůvodnění svého rozhodnutí jednoznačně vysvětlit, proč příjemce dávky již nesplňuje podmínky, na základě kterých mu byla dávka přiznána (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, čj. 4 Ads 14/2009-37, přístupný na www.nssoud.cz).

23. Krajský soud hodnotil spornou otázku invalidity žalobce v kontextu zjištění skutkových okolností ze správního spisu a dále z provedeného doplnění dokazování posudkem PK MPSV ze dne 24. 5. 2019. Posudková komise zasedala v řádném složení a jejím členem byl odborný internista, což odpovídá charakteru rozhodujícího zdravotního postižení. Nebylo sice provedeno vyšetření žalobce při jednání komise (žalobce ani nebyl pozván), ale charakter rozhodujícího zdravotního postižení je takový, že vyšetření žalobce při jednání komise se ani z pohledu soudu nejeví jako nezbytně nutné pro ověření posudkového závěru lékařky žalované z námitkového řízení. Z hlediska úplnosti posudku je třeba poukázat na to, že byly hodnoceny i lékařské zprávy předložené žalobcem až v soudním řízení. Všechna zdravotní postižení žalobce byla v posudku PK MPSV vyhodnocena jednotlivě a ve vzájemných souvislostech. Byl zkoumán jak vliv postižení ledvin, tak i neurologických postižení žalobce na jeho pracovní schopnost, přičemž žádné z těchto postižení nebylo vyhodnoceno jako tak závažné, aby ovlivňovalo celkový pokles pracovní schopnosti žalobce. Krajský soud tedy dospěl k závěru, že posudek PK MPSV je z hlediska zdravotního stavu žalobce úplný a celistvý.
24. Z hlediska přesvědčivosti posudkového závěru dovozeného PK MPSV je klíčové, že závěry všech tří posudků vypracovaných ve správním i v soudním řízení jsou totožné. Jako rozhodující příčina je uznána choroba diabetes mellitus II. stupně, která působí žalobci lehké funkční postižení, které bylo shodně vyjádřeno všemi posudky jako pokles pracovní schopnosti o 25 %, což znamená, že žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl invalidní. Za této situace krajský soud nevidí důvod, proč tato shodná posudková hodnocení podrobovat dalšímu zkoumání, a má za to, že představují řádně zjištěný skutkový stav v otázce invalidity žalobce.
25. Co se týká námitek žalobce týkajících se nepřítomnosti u posudkového jednání v námitkovém řízení, je třeba uvést, že přítomnost posuzovaného není pro posudkové jednání nezbytná, nicméně vyšetření posudkovým lékařem představuje závažný argument z hlediska posouzení přesvědčivosti posudkového hodnocení. V dané věci však byl žalobce přítomen u posudkového jednání lékaře OSSZ Vsetín, takže posudkovým lékařem ve správním řízení vyšetřen byl. Jelikož shoda posudkových hodnocení všech navazujících posudků nezavdává prostor k pochybám, je krajský soud toho názoru, že vyšetření v námitkovém řízení ani před PK MPSV nebylo nezbytně nutné pro zjištění stavu věci bez důvodných pochybností.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

26. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou, jak je ve výroku I. tohoto rozsudku uvedeno.
27. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované nelze náhradu nákladů řízení přiznat ve smyslu § 60 odst. 2 s. ř. s. (výrok II. tohoto rozsudku).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 15. října 2019

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.